

Resultats fonts 2019

Aquest any s'han analitzat 137 fonts de la comarca d'Osona de les quals 17 no rajaven, són 13 menys que l'any passat. El mostreig d'enguany, que recordem es fa a finals de gener, s'ha caracteritzat per l'elevada quantitat d'aigua que rajava de les fonts.

La mitjana de contaminació ha estat de 76 mg/l de nitrat, essent significativament superior al contingut mitjà de l'any passat, de 64 mg/l de nitrat. Destacar que el percentatge de fonts que superen els 50 mg/l de nitrat, el límit de potabilitat acord amb la OMS, és del 50%, igual al valor de l'any anterior. Per tant, l'increment de contaminació mitjà no és degut a que s'hagin contaminat noves fonts, sinó que es tracta d'una major contaminació en algunes de les fonts ja contaminades.

Seguint en aquesta línia es alarmant que hi hagi 9 fonts que aquest any han incrementat la seva concentració en més de 100 mg/l de nitrats. Destaquen clarament les fonts de les cases d'avall, de Gurb i la de la Mare de Déu, de Manlleu, amb uns increments de 217 i 244 mg/l de nitrat, respectivament. Hi ha dotze fonts que estan per sobre de 200 mg/l de nitrat, és a dir, 4 vegades el permès per la OMS, mentre que l'any passat n'eren 3.

El pòdium de les fonts més contaminades d'Osona comença amb una primera posició clara i indiscutible, la Font de Cassanell de Taradell amb 457 mg/l de nitrat, sí, més de 9 cops per sobre del que permet la OMS. En segona posició la Font de Gallisans, de Santa Cecília de Voltregà amb 396 mg/l de nitrat, i en tercera posició, la també ja coneguda Font Salada de Gurb amb 342 mg/l de nitrat.

A què pot ser degut l'increment de contaminació d'aquest any? La pluja arrossega el purí que es troba als camps fins als aquífers, els resultats semblen indicar que els anys que hi ha més precipitacions la concentració en nitrats augmenta. Si enlloc d'usar el purí directament, aquest es compostés, com es fa amb el jaç de palla, la problemàtica no seria tan greu. En el procés de compostatge el nitrogen present acaba en una forma més assimilable per les plantes i queda retingut al sòl, mentre que el nitrogen del purí és arrossegat ràpidament cap a les masses d'aigua.

Ara bé la contaminació de nitrats a Osona no es solucionaria només amb el jaç de palla i el compostatge, no oblidem que la cabana porcina a Osona és desmesurada i l'enorme volum de residus que produeix és molt superior a les necessitats de fertilització dels camps de la comarca.

Aquest any el Grup de Defensa del Ter celebra els seus 30 anys, 30 anys de denuncia, 30 anys de lluita, 30 anys d'humor i amor al territori. Demanem a l'Administració, igual com estan fent milers de joves a tot el món, que ens donin la oportunitat de tenir un demà, que treguin els lobbies econòmics del poder. Volem que les persones que s'estan enriquint mentre d'altres perdem la salut i el futur, sentin vergonya, vergonya, d'haver-se cagat en l'aigua que bevem, o bevíem, car ara és un recurs segrestat.

Aquests resultats nefastos, que ens serveixen d'indicador de l'estat de les nostres masses d'aigua subterrània, no són casualitat, igual com no és casualitat que faci tants anys que aquesta greu problemàtica afecta al medi i a les persones d'Osona. El nombre de porcs de la comarca no s'ha reduït en tots els anys que portem de denúncia, ens venen solucions màgico-tecnològiques que només serveixen per vendre fum, fum que ens impedeix veure com ens destrueixen el futur.

A tall d'exemple, és comú que al parlar de la problemàtica dels purins a Osona la gent et respongui "Dona, no exageris, si hi ha les plantes de tractament de purins!". Unes

plantes que el GDT vam denunciar des del primer moment, ja que cremaven gas natural per produir i vendre electricitat i aprofitaven el calor residual per assecat el purí i així poder cobrar la prima de cogeneració, i d'això en deien energia renovable, fins que els van tancar l'aixeta. Amb tot això, tractaven menys del 5% del purí. Ja em direu, quina solució és aquella que tracta un 5% del problema? A casa meva d'això en diuen un pegat.

I tot plegat encara va ser molt pitjor, ja que després, sota aquesta cortina de fum de vapor d'aigua provinent de purí, van començar a ampliar les granges, és clar, si el purí ja es pot tractar... amplia, que ampliaràs. Sempre els mateixos discursos per part de l'Administració, sempre, el purí és un recurs (és un contaminant, tal i com s'usa), el sector és el motor de Catalunya (sí, un potent motor que ens porta cap a una paret de totxanes), dona llocs de treball (sí, i tant, mira als escorxadors que no saps qui està pitjor, si els porcs o les persones)...

Ara, aquest model, que tanta riquesa ens ha aportat, riquesa, entesa com a nitrats, eh? en vistes dels bons resultats que genera, s'està escampant arreu del territori de l'estat espanyol, on està trobant molta resistència per part dels petits pobles, que veuen amb ensurt com els volen construir granges de milers de porcs en pobles de menys d'un centenar d'habitants. I en aquests pobles sabeu què diuen per agafar forces en la lluita? Doncs ben fàcil "No badem, no fem com Catalunya, que té el 41% de les masses d'aigua subterrània contaminada. No deixem que construeixin les granges".

Aquí les granges ja les han construït, però segueix estant a les nostres mans el que passa al territori, si suficients persones es planten i diuen: Prou! L'Administració haurà de canviar la seva lògica de funcionament a favor dels industrials porcins. Diguem prou! Deixem de consumir la carn que emmalalteix el nostre medi (aigua, sòl i aire) i a les persones, escollim productes de proximitat i qualitat, no siguem còmplices d'aquest model. Reduïm el consum de carn. Si el rol que ens atorga el capitalisme és el de consumidors, usem-lo en la seva contra, construïm un futur que serveixi també a les generacions que encara han de venir. Donem-los la oportunitat de gaudir d'aquesta comarca generosa i rica on tan bé vivim.

Grup de Defensa del Ter
20 de març de 2019